

Školní vzdělávací program

KRAJÁNCI A ROBINSONI OBJEVUJÍ SVĚT

Mateřská škola logopedická, Ostrava-Poruba,
Na Robinsonce 1646, příspěvková organizace

Místo poskytovaného vzdělávání:

- MŠ Krajánek, Na Jízdárně 2824/2, 702 18 Ostrava
- MŠ logopedická, Na Robinsonce 1646/2, 708 00 Ostrava-Poruba

Adresa: Na Robinsonce 1646, 708 00 Ostrava-Poruba

Tel.: 739 343 437

IČO: 64628124

E-mail: info@robinsonka.cz

www.robinsonka.cz, www.krajanci.cz

Zřizovatel: KÚ Moravskoslezského kraje, 28. října 117,
702 18 Ostrava, tel.: 595 622 342

Zpracovala: Mgr. Marie Olšovská, ředitelka

Zpracováno podle RVP PV č.j. 32 405/2004-22

Upraveno a projednáno kolektivem pedagogů pro školní rok
2016/2017 – 2018/2019

Č.J: MSLog/00092/2016

1. Charakteristika školy

MŠ logopedická je 5-ti třídní, byla vybudována v roce 1971 na novém sídlišti v Ostravě-Porubě. Jedná se o typickou stavbu své doby. Skládá se zde dvou podlaží, v přízemí jsou dvě třídy, malá tělocvična, kuchyň, kancelář účetní, sklady a prádelna. V prvním patře budovy jsou zbývající 3 třídy, kabinety a ředitelna. Kapacita MŠ je 60 dětí, všechny třídy jsou logopedické a jsou naplněny do počtu 12 dětí na třídu. MŠ logopedická je zřízena podle §16 školského zákona. MŠ tedy pečuje o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, převážně s řečovými vadami, ale integruje také děti s autismem, sluchovým handicapem případně kombinací postižení. Objekt je obklopen prostornou zahradou se vzrostlými stromy, průlezkami, čtyřmi pískovišti a dvěma terasami. Naše MŠ je umístěna na sídlišti s množstvím zeleně a nově upravenými hřišti s průlezkami pro děti. Při vzdělávací činnosti využíváme nedaleký les, který nám nabízí možnost skvělých vycházek do přírody. Škola i zahrada jsou po kompletní rekonstrukci. Pro interní potřeby z důvodu citové sounáležitosti dětí se školou a návaznosti na koncepci školy používáme neoficiální název „Robinsonka“. Také logo MŠ obsahuje malého Robinsona na ostrově „plném pohody a klidu“.

MŠ Krajánek je zcela nová jednotřídní MŠ. Vybudována byla během léta 2016 v prostorách budovy Úřadu Regionální rady. Přednostně jsou zde přijímány děti zaměstnanců KÚ do celkového počtu 24 dětí. Na rozdíl od MŠ logopedické se jedná o běžnou třídu mateřské školy, ale v případě potřeby některých zaměstnanců bude také zde možnost inkluzivního vzdělávání. Vnitřní prostory jsou vkusně, moderně zařízeny. Tvoří je třída s hernou, hygienickým zařízením a výdejnou stravou. Pro vzdělávání mohou pedagogové využívat interaktivní tabuli a multifunkční nástěnnou mapu světa. Interiér třídy zpestřují závěsná stropní svítidla v podobě vesmírných planet. MŠ nemá vlastní kuchyň, proto je strava přivážena z MŠ Komerční. Součástí mateřské školy je také zahrada s herními prvky a pískovištěm. Logo mateřské školy tvoří malý „Krajánek“, který se snaží poznávat krásy nejen našeho kraje, ale také jiných vzdálených míst.

2. Vize školy

- Vytvořit zdravé prostředí s radostnou atmosférou, tolerancí, pohodou, klidem, citovým zázemím. Tvůrčí a přátelské prostředí s určitým „jízdním řádem“.
- Radost, úsměv a pohoda z každodenního pobytu v mateřské škole.
- Cílem je všestranně rozvinuté, samostatné, tvořivé, zdravě sebevědomé, ctižádostivé a přiměřeně věku vyvíjející se dítě. S přihlédnutím k individuálním schopnostem a diagnóze dítěte.
- Klidná a usměvavá učitelka – kamarádka dětí, připravená kdykoli pomoci, je tvořivá a nápaditá.
- Získávání nových dovedností, zkušeností a bohatých prožitků, prostřednictvím rozmanitých činností a využití dostatečného množství pomůcek. Prolínání všech oblastí – zpěv, pohyb, práce, zábava, malba, slovo.
- Společnou cestou ke spokojenosti dětí.“

3. Charakteristika programu

Záměrem výchovného působení a filosofií obou MŠ je vytvořit mateřskou školu s úzkými vazbami na rodiče. Chceme umožnit dětem prožít aktivní a šťastné dětství tím, že jim vytvoříme pohodové a přátelské prostředí bez zbytečného spěchu, kde se budou cítit dobře, kde bude kamarádká nálada, pochopení individuálních zvláštností dětí.

Program naší školy nese název „Krajánci a Robinsoni objevují svět“. Program zasahuje všechny oblasti vývoje dítěte a nabízí taková témata, která seznamují děti s realitou.

MŠ logopedická, Na Robinsonce je zřízena podle §16 školského zákona a vzdělává děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Naším cílem je také v MŠ Krajánek nabídnout vhodné speciálně pedagogické činnosti těm dětem, které je budou potřebovat. Například vytvoření plánu pedagogické podpory, logopedickou terapii, u předškolních dětí pak trénink jazykových schopností podle D.B. Elkonina (rozvíjí fonemické uvědomování) a veškeré grafomotorické činnosti apod.

Rámcové cíle předškolního vzdělávání všeobecně:

- Rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení.
- Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti se projevovat jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Konkrétně na škole preferujeme praktické činnosti:

- seznamovat děti s přírodou a přírodními jevy, kladen důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, její pozorování a poznávání, získávání znalosti z oblasti zemědělství, práce na poli a zahradách
- umožnit vnímat svět všemi smysly – prožitky dětí – návštěvy hasičů, výstavy, besedy výlety, divadla, karneval, ...
- zaměřit se na oblast ekologie – aktivně chránit přírodu, tj. provádět ve svém okolí sběr, třídění odpadu, vést děti k péči o květiny, pomoc na školní zahradě
- vést ke zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, pohyb, otužování), spolupráce s rodinou při vytváření a upevňování zdravých výživových a stravovacích návyků, k respektování potřeb každého dítěte, péče o klidné a kulturní prostředí při stolování a upevňování správných návyků při stolování
- vytvářet kladné vzájemné vztahy – vlídnost, ohleduplnost, vzájemná pomoc, slušnost, pěkné vztahy mezi dětmi
- rozvíjet maximálně dětskou tvořivost a umožnit dětem seberealizaci ve všech podobách – samostatné myšlení, logická úvaha, řešení problémových situací, vymýšlení příběhů apod.
- ponechat dětem dostatečný prostor k uplatnění jejich aktivity, která převažuje nad aktivitou učitelky – učitelka činnost řídí, příliš nezasahuje, neomezuje jejich vlastní projev
- využívání dramatizace – vyjadřování činností, jevů a věcí pomocí pohybu těla, gesty, mimikou obličeje, zvuky apod.
- věnovat zvýšenou pozornost celkovému řečovému projevu dětí – individuální logopedická péče – ILP (převážně MŠ Na Robinsonce), gymnastika mluvidel, skupinové činnosti – říkadla, vyprávění, komunikativní kruh, plynulost řeči
- rozvíjet pohybové schopnosti, zařazovat relaxační cvičení, cvičení jógy

- vést k samostatnosti v sebeobslužných činnostech

Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme:

- uvolňování hravých činností směrem k dětem – přizpůsobeny režimové činnosti
- tvořivost dětí ve všech oblastech – aktivita dětí převažuje nad řídicí činností pedagoga
- odbourávání přenosu informací, nadbytečných faktů, zaměření na prožitkové poznávání
- vedení dětí k samostatnosti, k posilování vlastního sebevědomí, sebedůvěry, vedení dětí ke spolurozhodování a k sounáležitosti s celým kolektivem, s integrovanými dětmi
- tematické plánování, reagovat na zájmy, potřeby, vědomosti dětí, stanovený stupeň podpůrného opatření
- využívání námětů ročních období a svátků v průběhu práce s dětmi po celý rok

Formy vzdělávání:

Vzdělávání se uskutečňuje po celý den pobytu dětí v MŠ – tj. při všech činnostech. Dopolední činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují. Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, potřeby, zájmy a individuální potřeby jedince. Usilujeme o to, aby byly děti vzdělávány neformálně, hravými činnostmi, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací okruhy. Rovněž se snažíme zajistit rovnováhu činností řízených, spontánních i relaxačních. Cíle plníme průběžně již od ranních hodin. Preferujeme metody a formy, které respektují specifika předškolního vzdělávání. Respektujeme individuální zvláštnosti dítěte, používáme speciálně pedagogické metody.

Součástí vzdělávání jsou akce školní i mimoškolní, které cíleně doplňují, obohacují a zpestřují vzdělávací proces s dětmi. Značný přínos pro rozvoj osobnosti dítěte má spolupráce s nejrůznějšími institucemi a organizacemi.

Vzdělávání dětí v mateřské škole realizujeme prostřednictvím třídního plánu, který je zpracován v návaznosti na ŠVP.

Obvyklý denní program:

- Spontánní hry – uplatňované při příchodu do školy a v odpoledních hodinách – prostor pro ILP a individuální péči
- Řízené činnosti – pracovní činnosti během dopoledne, jazykové chvílky, komunikativní kruh
- Pohybové aktivity – ve třídě během her a ranního cvičení, relaxační cvičení, cvičení jógy, při pobytu venku – využití zahrady, blízkého hřiště, přírody.
- Odpočinek, spánek – podle individuálních potřeb dítěte, nabízet klidné nespací aktivity

Všechny činnosti jsou přizpůsobovány okolnostem a potřebám dětí.

Péče o děti integrované, s kombinovanými vadami a děti ze znevýhodněného sociokulturního prostředí:

Zahrnuje zejména zvýšenou individuální péči, využití kompenzačních pomůcek, speciálně pedagogický přístup, v některých případech i bližší spolupráci s odbornými lékaři, psychologem, klinickým logopedem. V případě potřeby je vypracován plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán.

Dílčí projekty:

Jsou součástí ŠVP, probíhají zejména po obědě. Tyto aktivity doplňují vzdělávací činnost školy a pomáhají rozvinout počáteční talent a zájem dítěte o pohyb, hudbu, výtvarné umění a podobně. U dětí integrovaných mohou působit jako terapie.

MŠ logopedická (zajišťují pedagogové MŠ) – barevné cvičení, kouzelná pastelka, muzikohrátky, tanečky.

MŠ Krajánek (zajišťují studenti OU - fakultní škola OU) – výtvarná dílna, veselé cvičení.

Kromě výše uvedených konkrétních projektů si pedagogové vytvářejí krátkodobé či dlouhodobé projekty pro zpestření vzdělávacího procesu. Projekty představují souvislý celek her, příběhů a poznatků, vztahující se ke konkrétnímu tématu nebo vzdělávací oblasti. Projekty mohou využívat obě školy dle své potřeby. Zařazovány mohou být v průběhu celého roku, a to postupně nebo najednou jako tematická oblast.

Ekologie:

Je součástí každodenního pobytu venku, ale i přímé vzdělávací práce pedagoga, včetně některých akcí školy, které tyto prvky zahrnují – např. sběr papíru, sběr vršku z PET lahví, péče o bylinkovou zahrádku (Robinsoni), poznávání života na statku, návštěvy mlýna U Vodníka Slámy, apod.

Obsah vzdělávání:

Obsah vzdělávání je ve školním vzdělávacím programu rozpracován do čtyř hlavních témat, která byla stanovena jako témata rámcová. Ověřili jsme si, že nám nevyhovuje, aby všechny třídy měly společné učivo a jeho sjednocování v rámci školy postrádá smysl a bylo by formální. To znamená, že každá třída si vytvořila svůj třídní vzdělávací program se svou vzdělávací nabídkou. Témata vzdělávání jsou tak „ušita“ dětem v jednotlivých třídách na míru. Navazují na loňský rok, prohlubují vzdělávací nabídku či profilují třídy určitým směrem. Třídní programy jsou otevřené dokumenty, které se mohou v průběhu roku doplnit nebo části vyjmout, upravit. Skládají se z integrovaných bloků, zpravidla týdních. Na tvorbě programů jednotlivých tříd pracují obě třídní učitelky a zásadně se v nich odráží možnosti dětí. Jsou připraveny tak, aby vyhovovaly učitelkám a dětem a jejich zpracování se může ve třídách lišit.

ŠVP určuje přibližné časové rozložení čtyř hlavních témat. Časový prostor k realizaci zůstává otevřený, flexibilní, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky. ŠVP je dokument, který se stále vyvíjí, a který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, poznatků z autoevaluace, se stálým sebevzděláváním pedagogů a s postupnými změnami podmínek, které jej ovlivňují.

4. Organizace vzdělávání

MŠ logopedická je 5-ti třídní. Skládá se ze dvou podlaží, v přízemí jsou dvě třídy, malá tělocvična, kuchyň, kancelář účetní, sklady a prádelna. V prvním patře budovy jsou zbývající 3 třídy, kabinety a ředitelna. Kapacita MŠ je 60 dětí, všechny třídy jsou logopedické.

Složení tříd odpovídá typu MŠ, **všechny třídy jsou logopedické**. Počet dětí ve třídě je 12, většina dětí je s řečovými vadami, ale v případě přijetí dětí s jinou než řečovou diagnózou jsou tyto děti integrovány do jednotlivých tříd. Při integraci těchto dětí zvažujeme nejvhodnějšími organizačními možnostmi. Jednotlivé třídy nejsou rozděleny

podle věku dětí, jsou tedy heterogenní. Třídní učitelky si samy zvolily názvy tříd takto: 1.třída Berušky, 2.třída Sluníčka, 3.třída Včelky, 4.třída Žabky a 5.třída Motýlci. Učitelky si zavádějí určité rituály charakteristické pro jednotlivé třídy (např. narozeninový kalendář, ranní uvítací kruh apod.)

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ stanovuje ředitelka pro daný školní rok a jsou uveřejněny na webových stránkách školy – www.robinsonka.cz.

MŠ Krajánek je jednotřídní, nově vybudovaná mateřská škola. Jedná se o **běžnou, smíšenou třídu MŠ** s hernou, sociálním zařízením, přípravnou jídelnu a dalším nezbytným zázemím. Kapacita třídy je 24 dětí. MŠ Krajánek je odloučeným pracovištěm MŠ logopedické. Slouží jako třída pro děti zaměstnanců KÚ, který se nachází v jejím sousedství. Přijímány jsou děti intaktní, ale v případě potřeby některého ze zaměstnanců KÚ je možná také individuální integrace. Personální obsazení MŠ tvoří 2 – 3 pedagogové (podle počtu přijatých dětí) a jeden správní zaměstnanec, který má na starosti úklid a výdej stravy.

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ Krajánek jsou stanoveny po dohodě se zřizovatelem pro daný školní rok a jsou uveřejněny na webových stránkách školy – www.krajanci.cz.

5. Vzdělávací obsah ŠVP

Oblasti, se kterými ve vzdělávání pracujeme:

A) Dítě a jeho tělo

Záměrem této oblasti je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

- **Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)**
  - uvědomění si vlastního těla
  - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
  - rozvoj a užívání všech smyslů
  - rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
  - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
  - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí
  - vytváření zdravých životních návyků a postojů
- **Vzdělávací nabídka (co pedagog dětem nabízí)**
  - lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti
  - manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami nástroji, náčiním
  - zdravotně zaměřené činnosti (relaxační, dechová, protahovací cvičení)
  - hudební a hudebně pohybové hry
  - činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
  - příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- **Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)**
  - zachovat správné držení těla

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyb těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické návyky
- pojmenovat části těla, některé orgány
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

B) Dítě a jeho psychika

Záměrem je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje **tři podoblasti**:

- Jazyk a řeč
- Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- Sebepojetí, city, vůle
- **Dílčí vzdělávací cíle**
  - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
  - rozvoj komunikativních dovedností
  - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
  - rozvoj tvořivosti
  - posilování přirozených poznávacích citů
  - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
  - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému, rozvoj paměti a pozornosti, představivosti a fantazie
  - poznávání sebe sama
  - získání relativní citové samostatnosti
  - rozvoj schopnosti sebeovládání
  - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- **Vzdělávací nabídka**
  - artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
  - komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
  - poslech pohádek, příběhů
  - vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
  - rozlišování zvuků, užívání gest
  - přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte
  - motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
  - spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
  - smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj vnímání, zrakové a sluchové paměti, pozornosti

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
  - estetické a tvůrčí aktivity
  - výlety do okolí
  - činnosti zaměřené k poznávání lidských vlastností, pozorování čím se lidé liší
  - dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
  - činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- **Očekávané výstupy**
    - správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
    - pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
    - vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
    - formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
    - sledovat a vyprávět příběh, pohádku
    - popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
    - sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
    - utvořit jednoduchý rým
    - vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
    - záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
    - chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
    - naučit se nazpaměť krátké texty úmyslně si zapamatovat a vybavit
    - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
    - nalézat nová řešení
    - odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých
    - uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje
    - rozhodovat o svých činnostech
    - prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
    - být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
    - zachytit a vyjádřit své prožitky

C) Dítě a ten druhý

Záměrem je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

- **Dílčí vzdělávací cíle**
  - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
  - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
  - vytváření prosociálních postojů
  - rozvoj interaktivních a komunikativní dovedností verbálních i neverbálních
- **Vzdělávací nabídka**
  - verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
  - sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
  - společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
  - aktivity podporující sblížení dětí
  - hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

▪ **Očekávané výstupy**

- navazovat kontakty s dospělým
- uvědomit si svá práva i povinnosti
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci

D) Dítě a společnost

Záměrem je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

▪ **Dílčí vzdělávací cíle**

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj společenského i estetického vkusu

▪ **Vzdělávací nabídka**

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur

▪ **Očekávané výstupy**

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat a hodnotit svoje zážitky
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

E) Dítě a svět

Záměrem je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

▪ **Dílčí vzdělávací cíle**

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

▪ **Vzdělávací nabídka**

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci, městě
- sledování událostí v obci, městě a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích, jak se chránit, využívat praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování změn v přírodě
- práce s literárním textem, obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti
- ekologicky motivované hrové aktivity
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejich prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi

▪ **Očekávané výstupy**

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Klíčové kompetence

Jsou to určité výstupy, kterých chceme ve vzdělávání dětí dosáhnout a ke kterým směřujeme. Je to soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince.

Pro předškolní vzdělávání jsou za **klíčové** považovány tyto **kompetence**:

1. Kompetence k učení – předpokládá se, že dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

2. Kompetence k řešení problémů – předpokládá se, že dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- řeší problémy, na které stačí
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která funkční nejsou
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. Kompetence komunikativní – předpokládá se, že dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady
- domlouvá se gesty i slovy
- v běžné situaci komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možnost jim učit

4. Kompetence sociální a personální – předpokládá se, že dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je nutné řešit dohodou

5. Kompetence činnostní a občanské – předpokládá se, že dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí

Funkční gramotnosti

Oblast funkčních gramotností je zpracována v souvislosti s požadavky MŠMT, Krajskými prioritami Moravskoslezského kraje a ČŠI. Problematika funkčních gramotností je v naší mateřské škole zařazena do oblasti vzdělávacího obsahu a klíčových kompetencí, ke kterým systematicky směřujeme děti všech věkových kategorií. Pro upřesnění předkládám pedagogům naší MŠ přehled funkčních gramotností s krátkým komentářem. Povinností všech pedagogů je pravidelně zařazovat všechny funkční gramotnosti do běžné vzdělávací práce a to formou frontálních, skupinových, individuálních a individualizovaných činností. K naplnění lze použít mimo každodenně prolínajících činností vycházejících ze vzdělávacích oblastí také různorodě orientovaných projektových dnů, projektů a dílen. Konkrétní činnosti směřující k rozvoji gramotností budou zaznamenávány v týdenních/časových plánech.

1. Předčtenářská gramotnost
2. Předmatematická gramotnost
3. Přírodovědná gramotnost
4. Sociální gramotnost
5. Informační gramotnost
6. Seznamování s cizím jazykem

Předčtenářská gramotnost

Cílem obou MŠ je průběžně startovat, upevňovat a procvičovat dovednosti související s přípravou na čtení a psaní. Pedagogové se zaměří na rozvoj předčtenářských dovedností dětí všech věkových kategorií. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti jazykového, literárního a grafomotorického charakteru. U předškolních dětí pracujeme s metodou fonematického uvědomování podle D.B. Elkonina.

Dítě vedeme k tomu, aby umělo pojmenovat většinu toho čím je obklopeno, dovedlo verbálně komunikovat, rozumělo slovům a výrazům, aktivně si rozšiřovalo svůj

slovník, mluvilo gramaticky správně, uměno své myšlenky-pocity-nálady formulovat do vět a vyslovovalo jasně a zřetelně.

Předmatická gramotnost

Cílem obou MŠ je podněcovat matematické představy dětí. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti související s orientací v prostoru, matematickými představami a řešením problémových situací.

Dítě vedeme k tomu, aby umělo rozlišovat znaky a detaily, kreslilo geometrické tvary, chápalo časové vztahy a umělo se orientovat v prostoru-v rovině-na ploše, chápalo základní matematické pojmy (více, méně, menší, větší, před, za, čtverec-kruh-trojúhelník), mělo vytvořenou představu o číslech a číselných řadách, umělo předměty třídít-řadit-porovnávat.

Přírodovědná gramotnost

Cílem obou MŠ je podporovat rozvoj přírodovědné gramotnosti. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti související s ochranou životního prostředí, environmentální problematikou, zdravím člověka a řešením problémových situací.

Dítě vedeme k tomu, aby umělo přijmout změnu a vyrovnat se s ní, mělo základní poznatky o světě lidí-přírody-kultury i techniky, mělo elementární povědomí o nutnosti ochrany přírody a znalo možnosti jak aktivně přírodu chránit, uvědomovalo si možnosti ohrožení svého zdraví.

Sociální gramotnost

Cílem obou MŠ je podpora rozvoje sociálních a společenských návyků, postojů a gramotnosti. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti podporující sebeuvědomování, sebeovládání, kooperaci ve skupině, participaci na společném úkolu, respektování pravidel a navazování sociálních kontaktů.

Dítě vedeme k tomu, aby umělo respektovat předem domluvená pravidla, dokázalo se ovládnout a elementárně regulovat své chování, umělo vyjádřit svůj názor-souhlas-nesouhlas, dokázalo spolupracovat a být partnerem při hře, uplatňovalo společenská pravidla ve styku s dospělými i dětmi, dokázalo při hře vyjednávat-kooperovat-dohodnout se-ustoupit-prosadit svůj názor, zařadit se do skupiny vrstevníků.

Informační gramotnost

Cílem obou MŠ je seznámit děti se základními informačními technikami a možnostmi jejich využití. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti podporující práci s encyklopediemi, počítačem, interaktivní tabulí, či tabletem, internetem a aktivity související s předáváním informací pomocí pošty, telefonů apod.

Dítě vedeme k tomu, aby vědělo, kde lze informace vyhledat – knihy-počítač-internet-televize-rozhlas a jak je předávat písemnou-telefonickou-ústní formou.

Seznamování s cizím jazykem

MŠ logopedická - vzdělává převážně děti s řečovými vadami, proto se hlavně soustředíme na správnou výslovnost jednotlivých hlásek mateřského jazyka, plynulost řečového projevu a gramatickou správnost. K seznamování dětí s cizím jazykem přistupujeme individuálně a v případě, že je tato činnost pro dítě vhodná, jsou zákonným zástupcům v rámci poradenské činnosti nabízeny jazykové kroužky pořádané externími organizacemi.

MŠ Krajánek – rozhodnutí seznámit děti s cizím jazykem necháváme na zákonných zástupcích dětí. Jsme ochotni nabídnout rodičům možnost konzultace, zda je pro jejich dítě seznámení s jiným jazykem již vhodné – upravená výslovnost mateřštiny apod. V případě více zájemců o výuku cizího jazyka oslovíme externí organizaci, či

jednotlivce, aby v odpoledních hodinách odborně vedli jazykový kroužek. Ostatní děti budou mít zajištěno vzdělávání podle denního režimu a programu MŠ.

Následují jednotlivé integrované bloky, které jsou podkladem pro tvorbu třídních vzdělávacích programů. Každá třída si vytvoří svůj třídní vzdělávací program se svou vzdělávací nabídkou, která vychází ze čtyř hlavních bloků určených ve ŠVP. Témata vzdělávání jsou tak „ušita“ dětem v jednotlivých třídách na míru. Navazují na loňský rok, prohlubují vzdělávací nabídku či profilují třídy určitým směrem. Třídní programy jsou otevřené dokumenty, které se mohou v průběhu roku doplnit nebo části vyjmout, upravit. Skládají se z integrovaných bloků, zpravidla týdenních. Na tvorbě programů jednotlivých tříd pracují oba třídní pedagogové a zásadně se v nich odráží individuální možnosti či diagnózy dětí. Jsou připraveny tak, aby vyhovovaly pedagogům a dětem a jejich zpracování se může ve třídách lišit. Zvláště pak ve třídě MŠ Krajánek. ŠVP určuje přibližné časové rozložení čtyř hlavních témat.

5.1 Téma: Krajánci a Robinsoni na barevném ostrově

Charakteristika a záměry bloku

Do školy přichází každé září v průměru jedna třetina dětí poprvé. Seznámíme se s novým prostředím, přiměřeným a přitažlivým způsobem vytvoříme společná pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace. Seznámíme se i s pravidly bezpečného chování na školní zahradě. Při společných vycházkách budeme pozorovat dění na sídlišti, poznávat bydliště kamarádů, sledovat změny v přírodě v období babího léta, povíme si, co jsme dělali o prázdninách. S příchodem podzimu budeme na okolní přírodě přímo pozorovat změny, které přináší podzim, sledovat jeho barevnost, pestrost. Naším úkolem je znalosti dětí upevňovat a dále rozšiřovat, vést děti k ochraně živé i neživé přírody. Seznámíme děti blíže s ekosystémem les, se zvířaty a rostlinami, které v lese žijí. Budeme si všímat barev přírody. Vydáme se na imaginární výlet podzimní přírodou, při čemž se seznámíme se základními dopravními prostředky, dopravními značkami a bezpečným chováním chodců. Zaměříme se i na význam zeleniny a ovoce pro zdraví lidí. Veškeré činnosti musí odpovídat věku dítěte a jeho potřebám.

Očekávání:

- Získat jistotu v kolektivu třídy, důvěřovat pedagogům, navazovat kamarádské vztahy.
- Adaptovat se v prostředí MŠ
- Učit se vzájemně domluvit a řešit spory
- Dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi
- Svoje prožitky a pocity slovně, výtvarně, pohybově a dramaticky ztvárnit a vyjádřit
- Uvědomovat si změny v přírodě, chápat pojem „babí léto“
- Naučit se krátké texty básní a písní s podzimní tematikou
- Reprodukovat pohádku a zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- Chápat prostorové pojmy, zvládat číselnou řadu – podle schopností dětí
- Zachytit a vyjádřit své prožitky výtvarně, hudebně pohybovou improvizací a hrou na tělo
- Sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Poznat některé ptáky a domácí zvířata nejen podle vzhledu, ale i podle hlasu
- Poznat zeleninu, ovoce podle chuti, vzhledu, vůně, podle hmatu, chápat význam pro zdraví člověka
- Umět se orientovat v prostoru

- Uvědomovat si, co je zdravé a co škodí
- Při rozhovorech a diskuzích v komunikativní kruhu počkat, až druhý domluví

Navrhované činnosti

Využít veškerých činností prováděných v průběhu celého dne v MŠ – pozorování, hry (námětové, konstruktivní, didaktické), dramatizace, všechny výtvarné a pracovní činnosti, rozhovory, diskuse, hudební činnosti, jazykové hry, poslech, psychomotorické hry na posilování kamarádských vztahu a vzájemnou toleranci, zdravotní, relaxační a dechová cvičení, přirozené pohybové činnosti, hry rozvíjející smysly, grafomotorické cviky, logopedickou péči, prvky MDS (metoda dobrého startu), speciálně pedagogické činnosti a další.

Zde nastává prostor pro tvořivost a nápaditost pedagoga, jakou činností děti zaujme, aby poznatky, kterými je chce obohatit byly užitečné, trvalé a prospěly k zmírnění nebo odstranění handicapu dítěte.

5.2 Krajánkův a Robinsonův adventní kalendář, zimní výlet

Charakteristika a záměry bloku

V tomto bloku se zaměříme na historii vánoc, na vánoční tradice a zvyky, na přípravu oslavy vánoc v MŠ. Společně s dětmi a jejich rodiči prožijeme adventní čas naplno, ale v klidu, v pohodě, bez spěchu a stresu. Děti při společné přípravě oslavy vánoc získají současně i poznatky o okolním světě (tradice jiných národů), o zimním počasí, o časových pojmech (adventní kalendář). Všechny činnosti budou motivačně sjednoceny a povedou k aktivnímu zapojení dětí do výzdoby třídy, pečení cukroví, výroby přáníček, zpívání koled a ke společnému radostnému prožívání vánočního času. Po vánocích začneme pozorovat zimu, vlastnosti sněhu a ledu, změny v počasí. Prostřednictvím zimních sportů povedeme děti k poznání, že pohyb je důležitý pro naše zdraví, ale že je nutné zároveň dbát na bezpečnost svou i druhých. V souvislosti s tím budeme poznávat i lidské tělo. v tomto bloku se také společně se školáky budeme těšit na školní zápis.

K zimním měsícům také neodmyslitelně patří pohádky. Prostřednictvím pohádkových příběhů budeme u dětí podněcovat představivost, rozvíjet fantazii, vyjadřování i řeč dítěte. Probudíme u dětí cit pro spravedlnost a pravdu, soucit, schopnost vcítit se do pocitů a nálad jiných. V souvislosti s pohádkami se zaměříme i na oblíbené hračky dětí, na to, s čím si hrály děti dříve. Toto vše zakončíme karnevalem v maskách pohádkových postav společně s rodiči.

Očekávání:

- Podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou, radostně prožívat oslavy
- Osvojit si základní poznatky o českých vánočních tradicích, ale i o zvycích v jiných zemích
- Zapamatovat si texty básní a říkadel, písní a umět je reprodukovat na veřejnosti
- Vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky zhodnotit - říci co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo apod.
- Zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo, váleček, formičky), pociťovat radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti
- Vnímat všemi smysly – rozlišovat vůně, chutě, tóny, zvuky apod.
- Pojmenovat části těla, znát jejich funkce
- Ujasnění si pojmu koloběh, střídání čtyř ročních dob

- Soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci
- Pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování
- Rozlišovat, co prospívá a co škodí zdraví
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- Chápat, že každý má svou roli ve skupině, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina apod.)
- Porozumět slyšenému a umět slyšené reprodukovat
- Sledovat děj a zachytit hlavní myšlenku příběhu
- Umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, lásku, strach, spokojenost, odmítání)
- Zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- Šetrně zacházet s knihou a pracovat s ní
- Zacházet šetrně také s hračkou, umět se o svou hračku podělit
- Dodržovat základní normy společenského chování a používat slova děkuji, promiň, odpouštím ti apod.
- Umět napodobit pohyb, taneční krok podle vzoru a sladit ho s hudbou
- Radostně a za účasti rodičů připravit a prožít „Pohádkový karneval“

Navrhované činnosti:

Viz předcházející integrovaný blok.

5.3 Krajánci a Robinsoni na květinovém ostrově

Charakteristika a záměry bloku

V tomto bloku si uvědomíme změny v přírodě spojené s příchodem jara i to, že lidská nedbalost narušuje přirozenou a pro lidi potřebnou krásu a čistotu životního prostředí. Budeme usilovat o vytvoření prostředí veselého, čistého a barevného. Zaměříme se na barevnou symboliku sběrných odpadních nádob, zorganizujeme sběr starého papíru, uklidíme okolí školy.

V aprílovém měsíci nás čeká spousta vtipu, radosti a zábavy. Seznámíme děti s velikonočními vesnickými oslavami i s historií zdobení kraslic. Pohybové jarní hry a tvořivou činnost (z hlíny, písku apod.) přeneseme za pěkného počasí na školní zahradu. Abychom byli opravdoví Krajánci a Robinsoni na květinovém ostrově, půjdeme podle možností na výlet do blízkého lesa (parku) a na vesnici a budeme pozorovat probouzející se přírodu. v této souvislosti si povíme o možných nebezpečích, která nám hrozí (úrazy, nevhodné chování, požáry apod.) Povíme si, jak a kde budeme hledat pomoc – navštívíme hasiče, beseda s policií.

Na jaře také oslavíme svátek maminek. Budeme prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny, k sobě navzájem. Všimneme si kvetoucí přírody, rodičích se mláďat, života hmyzu. Každodenně si budeme všimnat krásy probuzené přírody, pokud to bude možné, přeneseme činnosti do přírody.

Očekáváníí:

- Získat poznatky o materiálech (papír, plast, sklo, železo)
- Naučit se třídit odpady a uplatňovat hygienické návyky při manipulaci s odpady
- Seznámit se a používat nové pojmy – např. recyklace
- Prakticky pečovat o své okolí
- Navrhovat řešení problémů a úkolů, nalézat nová řešení
- Rozlišovat, co okolní prostředí poškozují, všimnat si nepořádků, upozorňovat na ně

- Vědomě využívat všech smyslů
- Zvládat pohyb v nerovném terénu
- Vědět o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí a mít povědomí o tom, jak a kde hledat pomoc
- Rozvíjet jazykové schopnosti – výslovnost, homonyma, synonyma, první a poslední hlásky a slabiky (starší děti)
- Být aktivní, ptát se a dozvídat se nové informace
- Chovat se citlivě a ohleduplně ke slabším a mladším dětem, soucítit s nimi
- Všimnout si toho, co si druhý přeje a potřebuje a umět pomoc nabídnout
- Dělit se o hračky, pomůcky sladkosti, ale i úkoly a povinnosti
- Navazovat kontakty s dospělými, překonat stud, komunikovat s nimi, respektovat je
- Sladit pohyb se zpěvem vědomě napodobit pohyb podle vzoru, přizpůsobit se pokynu
- Zazpívat písně, rozlišovat rytmus
- Výtvarně zpracovat prožitky

Činnosti:

Uvedené v prvním bloku.

5.4 Krajánci a Robinsoni na výletě

Charakteristika a záměry bloku

Bližící se konec školního roku nám přinese mnoho zábavy a radosti. Sportovními hrami a soutěžemi oslavíme svátek dětí. Povíme si o planetě, na které žijeme nejen my, ale i jiné děti. Budeme pozorovat řeku, rybníky a vodu, která nás obklopuje, seznámíme se s nebezpečím, které nás může u vody potkat. Pojedeme na výlety, rozloučíme se školáky. Letní období nám umožní mnoho činností přenášet do přírody, a tak budeme mít větší prostor pro rozvoj fyzické zdatnosti. Na závěr roku si užijeme letních dnů, většinu času budeme trávit v přírodě a zopakujeme si, co už všechno umíme. Budeme zdokonalovat pohybové dovednosti dětí, cvičit paměť, řečový projev, budeme rozvíjet výtvarné a hudební schopnosti dětí.

Očekáváníí:

- Pohybovat se v různém prostředí (písek, voda, po zvýšené ploše, mezi překážkami apod.)
- Uvědomovat si nebezpečí, které nám hrozí při pobytu u vody
- Pojmenovat většinu toho, co nás obklopuje
- Poznat napsané své jméno (předškoláci)
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a být aktivní i bez jejich opory – například na školce v přírodě
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Vnímat, že svět je pestrý, rozmanitý a má svůj řád
- Chovat se tak, aby nedocházelo k ohrožení zdraví svého a zdraví a bezpečnosti druhých

Činnosti:

Uvedené v prvním bloku.

6. Podmínky předškolního vzdělávání

Přijímání dětí:

Probíhá v souladu se zákonem 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání a vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání Termín, dobu a místo pro podání žádostí o přijetí dětí stanoví ředitel se souhlasem zřizovatele.

MŠ logopedická:

Přijímány jsou děti na základě doporučení školských poradenských zařízení i během celého roku až do naplnění kapacity 60 dětí. Přijímány jsou děti od 3 do 7 let, rodičům je nabídnuta adaptace dětí do kolektivu, která je uzpůsobena potřebám dítěte. MŠ přijímá převážně děti s logopedickými vadami, ale i děti s kombinací postižení, integruje autisty, děti s mentální retardací (MR).

MŠ Krajánek:

Přijímány jsou děti zaměstnanců zaměstnavatelů stanovených radou Moravskoslezského kraje po prokázání trvání sjednaného pracovního poměru mezi zaměstnavatelem určeným radou kraje a zákonným zástupcem dítěte. Přednost při přijímání dětí budou mít děti zaměstnanců zřizovatele.

Materiální podmínky MŠ logopedická:

Budova má dostatečné prostory – učební i prostorové, kolem ní se rozprostírá rozlehlá zahrada, kde jsou k dispozici různé průlezkky, pískoviště, terasy. Budova, terasy i zahrada s oplocením jsou po rozsáhlé rekonstrukci, v dobrém stavu. Vybavení tříd pomůckami, hračkami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku, a podle možností je obměňováno a doplňováno. Za pomoci sponzorů byly pořízeny do tříd počítače s tiskárnami, tablety a dataprojektor. V mateřské škole je vybudovaná Snoezelen místnost, kterou využíváme k terapii dětí. Z grantu byla pořízená také keramická pec. Hygienické zařízení, vybavení pro odpočinek i dětský nábytek odpovídají počtu dětí a jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a odpovídají vyhlášce č.410/2005 Sb. o hygienických požadavcích. V rámci rekonstrukcí bylo vyměněno sanitární zařízení, veškeré rozvody elektroinstalace i osvětlení.

Materiální podmínky MŠ Krajánek:

Jedná se o nově vybudovanou jednu třídu MŠ, která je součástí budovy Regionální rady kraje se samostatným vstupem ze zahrady MŠ. Třída splňuje veškeré materiální podmínky pro předškolní vzdělávání. Jsou zde tyto místnosti: třída s hernou, šatna dětí, sociální zařízení dětí i zaměstnanců, výdejna stravy a místnosti určené pro zázemí zaměstnanců. Ke vzdělávání je možno využít přilehlou zahradu vybavenou pískovištěm, průlezkami, pružinovými houpačkami a dalšími herními prvky. Uvnitř MŠ mohou pedagogové využívat klavír, interaktivní tabuli a multifunkční nástěnnou mapu světa. Interiér třídy zpestřují závěsná stropní svítidla v podobě vesmírných planet a rohová lezecká stěna. MŠ je vybavena kompenzační pomůckou „Klokanův kufr“, stavebnicemi, hračkami, dětskými knihami a pomůckami pro pohybové činnosti dětí.

Personální podmínky MŠ logopedická:

V MŠ pracuje 10 kvalifikovaných učitelek a 5 asistentů pedagoga. Kromě učitelského sboru o děti pečuje 5 správních zaměstnanců – vedoucí kuchyně, kuchařka, pomocná kuchařka a 2 uklízečky.

MŠ spolupracuje se zřizovatelem – KÚ Moravskoslezského kraje, ZŠ A.Hrdličky Ostrava-Poruba, dětskými lékaři, odbornými lékaři, školskými poradenskými zařízeními – PPP, SPC, Ostravskou Univerzitou – katedra speciální pedagogiky, je

také fakultní školou této univerzity, klinickou logopedkou, SPgŠ Krnov a Havířov a SŠ prof. Zdenka Matějčka.

Personální podmínky MŠ Krajánek:

Provoz mateřské školy zajišťuje jedna osoba jako uklízečka (0,75%) a zároveň výdejce stravy (0,25%) a 3 pedagogičtí pracovníci. MŠ úzce spolupracuje se zřizovatelem, protože vzdělává děti jeho zaměstnanců. V případě inkluzivního vzdělávání spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Také toto odloučené pracoviště je fakultní školou Ostravské Univerzity. S univerzitou i se středními školami spolupracuje na praxích studentů.

Životaspráva dětí MŠ logopedická:

Výhodou MŠ je, že má vlastní jídelnu. Snažíme se dětem poskytovat plnohodnotnou a vyváženou stravu podle příslušných předpisů. Usilujeme o vhodnou skladbu jídelníčku a dodržování technologie přípravy pokrmů a nápojů. Do jídelníčku se snažíme v co největší míře zařazovat také ovoce a zeleninu. Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v MŠ. Každé dítě má ve třídě svou značku se svou skleničkou na pití. Děti tak mají možnost kdykoli se občerstvit. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné (3 hodinové) intervaly. Děti nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku (s ohledem na kvalitu ovzduší) a mají dostatek volného pohybu. V případě znečištěného ovzduší využíváme na všech třídách čističky vzduchu, které byly zakoupeny z grantu nadace KB. Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. V případě, že dítě nepotřebuje delší odpočinek, nabízíme práci v kroužcích, nebo některé klidné aktivity ve třídě, tak aby nebyly rušeny děti, které odpočívají.

Životaspráva dětí MŠ Krajánek:

Do MŠ je strava dovážena z MŠ Komerční, která poskytuje plnohodnotnou a vyváženou stravu podle předpisů pro předškolní vzdělávání. Pro děti je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne. Děti mají možnost kdykoli se občerstvit. Ve třídě je umístěn varný termos, ze kterého si mohou děti kdykoli napustit pití. K pobytu venku (s ohledem na kvalitu ovzduší) je využita přilehlá zahrada, případně park nebo vycházky po okolí. Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. V případě, že dítě nepotřebuje delší odpočinek, nabízíme práci v kroužcích, nebo některé klidné aktivity ve třídě, tak aby nebyly rušeny děti, které odpočívají.

Psychosociální podmínky dětí – obě MŠ:

Usilujeme o to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí obou MŠ dobře, spokojeně a bezpečně. Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situace. Nikdo není zvýhodňován ani nezvýhodňován, všechny děti mají stejná práva a povinnosti – s přihlédnutím na diagnózu a individuální zvláštnosti dítěte. Dbáme na respektování individuálních potřeb dětí. Nepoužíváme negativní komentáře a podporujeme děti v samostatných pokusech, dostatečně chválíme a pozitivně hodnotíme. Na nejmenší možnou míru eliminujeme stres a spěch. Usilujeme o to, aby třída byla pro děti kamarádkým prostředím, v němž jsou rády.

Řízení MŠ – obě MŠ:

Jsou jasně vymezeny povinnosti, úkoly a pravomoci všech pracovníků. Snahou je vytvářet důvěrné a tolerantní prostředí, kde je všem zaměstnancům ponechán

dostatek pravomocí, a kde je respektován jejich názor. Ředitelka podporuje spoluúčast všech pracovníků na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Všechny pedagogické pracovnice tvoří tým a zvou ke spolupráci rodiče. Učitelky pracují společně na přípravě třídních programů a z výsledků evaluace a hodnocení všech stránek chodu školy se snaží vyvozovat závěry pro další práci. Ředitelkou MŠ je Mgr. Marie Olšovská, na odloučeném pracovišti – MŠ Krajánek ji zastupuje zástupkyně Mgr. Kamila Juříčková. Ekonomickými záležitostmi je pověřena účetní a hospodářka p. Helena Machalová. Jak již bylo uvedeno, MŠ spolupracuje se zřizovatelem, ZŠ a dalšími odborníky (viz personální podmínky).

Organizace – MŠ logopedická:

- V provozu je 5 tříd dopoledne a 3 třídy v 1. patře odpoledne, naplněny jsou do počtu 12 dětí na třídu.
- Snažíme se o dostatečně pružný denní řád, který reaguje na individuální možnosti dětí, na jejich zájem o činnosti, zaujatost a jejich potřeby
- Dětem chceme umožnit potřebné zázemí, klid, bezpečnost i soukromí (při spojování dětí k odpolednímu odpočinku má každé dítě své lehátko označené značkou, taktéž ručník v umývárně je označen jeho značkou)
- Usilujeme o vyváženost spontánních a řízených činností a snažíme se, aby děti měly dostatek prostoru a času pro spontánní hru
- Rodiče mají možnost přivádět své dítě do MŠ kdykoliv a podle svých potřeb (po vzájemné domluvě)
- Všichni zaměstnanci školy reagují na individuální potřeby dětí a snaží se pomáhat v jejich uspokojování. Dětem se plně věnují.
- Záměrem pedagogů je zatěžovat děti přiměřeně, v rámci jejich možností a umožnit dětem kdykoliv relaxovat.
- Nově přichozícím dětem nabízíme individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Do denního programu pravidelně zařazujeme ILP (individuální logopedická péče) a speciálně pedagogické činnosti
- Usilujeme, abychom děti podněcovali k vlastní aktivitě a experimentování a umožňujeme jim pracovat svým tempem
- Jsou vytvořeny podmínky pro individuální i skupinovou práci s dětmi (podle potřeby možnost pracovat s integrovanými dětmi individuálně v oddělené místnosti)

Jak tedy vypadá obvyklý denní režim v MŠ?

6:00 – 7:30	scházení dětí v 1.patře třída MOTÝLCI, hry dle výběru dětí
7:30 – 9:00	ILP (individuální logopedická péče) spontánní činnosti dle volby dětí relaxační cvičení s prvky jógy (pohybové činnosti)
9:00 – 9:20	hygiena, dopolední svačina
9:20 – 10:00	realizace programově řízených činností (frontální, skupinová, individuální forma) reedukační a kompenzační speciálně pedagogická péče MDS (prvky metody dobrého startu) ILP
10:00 – 12:00	pobyt venku
12:00 – 12:30	hygiena, oběd
12:30 – 14:30	hygiena

	odpočinek (spánek) 3 třídy v prvním patře
	náhradní nespací aktivity
	zájmové kroužky
	ILP
14:30 – 15:00	svačina
15:00 – 16:15	zájmové činnosti a hry

Korekce řeči je prováděna během celého dne formou individuální a skupinové péče. Dále je prováděna logopedická terapie probíhající v rámci vzdělávacích činností.

Klinický den na třídách – pondělí, pátek (dochází ke konzultacím klinická logopedka)
Kroužky: barevné cvičení, kouzelná pastelka, muzikohrátky, tanečky.

Organizace – MŠ Krajánek:

- V provozu je jedna třída, naplněna do počtu 24 dětí na třídu.
- Snažíme se o dostatečně pružný denní řád, který reaguje na individuální možnosti dětí, na jejich zájem o činnosti, zaujatost a jejich potřeby.
- Dětem chceme umožnit potřebné zázemí, klid, bezpečnost i soukromí (každé dítě má svou odpočinkovou matraci označenou značkou, taktéž ručník v umývárně je označen jeho značkou)
- Usilujeme o vyváženost spontánních a řízených činností a snažíme se, aby děti měly dostatek prostoru a času pro spontánní hru
- Rodiče mají možnost přivádět své dítě do MŠ kdykoliv a podle svých potřeb (po vzájemné domluvě)
- Všichni zaměstnanci školy reagují na individuální potřeby dětí a snaží se pomáhat v jejich uspokojování. Dětem se plně věnují.
- Záměrem pedagogů je zatěžovat děti přiměřeně, v rámci jejich možností a umožnit dětem kdykoliv relaxovat.
- Nově přichozím dětem nabízíme individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Do denního programu je pro předškolní děti a děti s vadami řeči zařazována ILP (individuální logopedická péče) a nácvik fonematického uvědomování podle D. B. Elkonina.
- Usilujeme, abychom děti podněcovali k vlastní aktivitě a experimentování a umožňujeme jim pracovat svým tempem.
- Jsou vytvořeny podmínky pro individuální i skupinovou práci s dětmi.

Režim dne v MŠ Krajánek:

6:00 – 7:30	scházení dětí, hry dle výběru dětí
7:30 – 9:00	ILP (individuální logopedická péče) u předškoláků spontánní činnosti dle volby dětí relaxační cvičení s prvky jógy (pohybové činnosti)
9:00 – 9:20	hygiena, dopolední svačina
9:20 – 10:00	realizace programově řízených činností (frontální, skupinová, individuální forma) MDS (prvky metody dobrého startu) D. B. Elkonin - předškoláci
10:00 – 12:00	pobyt venku
12:00 – 12:30	hygiena, oběd
12:30 – 14:30	hygiena

	odpočinek (spánek)
	náhradní nespací aktivity
	zájmové kroužky
	D. B. Elkonin - předškoláci
14:30 – 15:00	svačina
15:00 – 16:15	zájmové činnosti a hry

Korekce řeči je prováděna formou individuální péče u předškolních dětí a dětí s těžší vadou řeči podle pokynů klinické logopedky. Konzultace s klinickou logopedkou probíhá za přítomnosti zákonných zástupců přímo v ordinaci klinické logopedky. Pedagogové postupují podle jejich pokynů zapsaných v sešitě.)
Kroužky: výtvarná dílna, veselé cvičení

Spoluúčast rodičů:

Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení respekt a ochotu spolupracovat. Snažíme se podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům v péči o dítě. Nabízíme rodičům odborné rady v péči o handicapované, sociálně znevýhodněné děti. Chráníme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost. Rodiče informujeme o problémech, ale hlavně o úspěších dítěte, pokud mají rodiče zájem, domluvíme se na společném postupu při výchově a vzdělávání dětí. Rodiče mají možnost se podílet na dění v MŠ, účastnit se různých programů, akcí v MŠ. Usilujeme o spolupráci rodičů při vzdělávací práci, snažíme se různými způsoby zapojovat rodiče do společných činností s dětmi – karneval, vánoční dílny apod. Prohlubujeme spolupráci s rodiči předškolních dětí při přípravě na vstup do ZŠ, poradíme rodičům integrovaných dětí s výběrem další školy. MŠ informuje rodiče pomocí vlastních www stránek (www.robinsonka.cz a www.krajanci.cz), rodiče mají možnost komunikovat s MŠ také prostřednictvím emailu (info@robinsonka.cz) a v MŠ logopedické mohou využít schránek důvěry umístěných v obou vchodech.

Společné akce pro rodiče s dětmi – MŠ logopedická:

- Společné přivítání nového školního roku
- Vánoční dílny a jarmark
- Karneval
- Velikonoční tvoření
- Besídka ke dni matek
- Rozloučení s MŠ, pasování školáků

Další akce podle aktuální situace, přání rodičů, dětí a kolektivu MŠ.

Společné akce pro rodiče s dětmi – MŠ Krajánek:

- Vánoční dílny a jarmark
- Velikonoční tvoření
- Besídka ke dni matek
- Rozloučení s MŠ, pasování školáků

Další akce podle aktuální situace, přání rodičů, dětí a kolektivu MŠ.

7. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání těchto dětí se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláškou č. 27/2016 Sb. Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření. Podpurná opatření realizuje mateřská škola a podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti se člení do pěti stupňů. Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

V péči o tyto děti je naším cílem vytvořit takové podmínky, aby dosáhly co největší samostatnosti a vzdělávacích pokroků. Při plánování vzdělávání máme na zřeteli individuální potřeby a možnosti dětí. Veškeré postupy konzultujeme se ŠPZ a zákonnými zástupci dětí.

System péče o děti s přiznanými podpurnými opatřeními v MŠ

Plán pedagogické podpory (PLPP) se týká dětí zařazených do 1 stupně podpurných opatření. Jsou to většinou děti, u kterých pedagog v rámci pedagogické diagnostiky zjistí výraznější odchylky od normy v různých oblastech vývoje. PLPP je vypracován ve spolupráci s druhým pedagogem na třídě, případně asistentem pedagoga a zákonnými zástupci dítěte. Je průběžně vyhodnocován, zda dochází k naplnění stanovených cílů. Pokud nedojde k potřebnému posunu ve vývoji či zlepšení, škola doporučí zákonným zástupcům využití pomoci poradenského zařízení.

Realizace a vyhodnocení PLPP – odpovídají oba pedagogové na třídě, hodnocení probíhá pololetně. Zákonní zástupci potvrdí seznámení a souhlas s PLPP svým podpisem. Vzor PLPP je součástí vyhlášky 27/2016 Sb. příloha č. 3.

Individuální vzdělávací plán (IVP) je určen dětem zařazeným do 2 – 5 stupně podpurných opatření. Je vypracován pedagogy na třídě na základě doporučení ŠPZ (školské poradenské zařízení). Na jeho zpracování pedagogové spolupracují se zákonnými zástupci, asistenty, ŠPZ, případně dalšími odborníky (logoped, lékař,...).

Realizace a vyhodnocení IVP – odpovídají oba pedagogové na třídě, zpracování do 1 měsíce ode dne obdržení doporučení, hodnocení probíhá pololetně, stanoví se úkoly na další období. Zákonní zástupci potvrdí seznámení a souhlas s IVP svým podpisem. Vzor IVP je součástí vyhlášky 27/2016 Sb. příloha č. 2.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpurnými opatřeními

- Zajišťovat všem dětem se speciálními vzdělávacími potřebami každodenní komplexní péči na základě úzké spolupráce s rodinou, ŠPZ, klinickou logopedkou a odbornými lékaři
- Umožnit rodičům zkracovat délku pobytu v MŠ, adaptace na režim, dřívější odchod bude předem projednán s učitelkou na třídě
- Snížení počtu dětí ve třídě
- Přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpurného opatření
- Doplnovat pomůcky, programy k individuální speciálně-pedagogické péči na třídách dle potřeby
- V rámci možností přizpůsobit prostorové podmínky
- Umožnit pedagogům, asistentům nákup potřebných publikací, doplnit vzdělání absolvováním potřebného kurzu apod.

- Poskytovat rodičům poradenskou péči, konzultace
- Pomoc rodičům odcházejících dětí při vyhledání adekvátní školy pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, vhodná inkluze

8. Vzdělávání dětí nadaných

Naším cílem je podpora nejen dětí, které mají určité obtíže ve vzdělávání či speciální potřeby, ale rozvíjet také děti nadané, případně ty, které jeví známky nadprůměrného vývoje v různých oblastech. V rámci pedagogické diagnostiky vedou pedagogové o těchto dětech záznamy v portfoliu, případně v IVP. Všímají si osobnosti těchto dětí, které jsou velmi často zvědavé, mají silnou vnitřní motivaci k činnosti, kterou si samo dítě zvolilo. Touží po nezávislosti, mají menší potřebu spánku. Častá je i přecitlivělost, obvykle provázená bouřlivými emočními reakcemi. Ty se projevují větší vzdorovitostí, nebo mohou zůstat navenek skryty, a projeví se záchvaty pláče v soukromí, uzavřeností, případně zdravotními potížemi (bolesti břicha apod.).

Některé nadané děti mají sklon k perfekcionismu, a pokud jim něco nejde, nedokážou se vyrovnat s nedokonalostí svých výkonů. Někdy propadají afektivním záchvatům.

Podmínky vzdělávání nadaných, nadprůměrných dětí:

- Diagnostika v rámci třídy
- Konzultace se zákonnými zástupci, psychologem, ŠPZ
- Zajistit kvalitní, podnětné pomůcky, hračky s možností variability
- V úkolech volit těžší variantu, využít internetových odkazů, materiálu ŠPZ
- Podporovat u dětí pracovní atmosféru a činnost směřující k určitému cíli
- Zajistit dostatek atraktivních, volně přístupných knížek (encyklopedií) jako zdroje informací ze všech oblastí, včetně matematiky, hudby, vědy, výtvarného umění atd.
- Zajistit prostor k možnosti práce na vlastních či společných projektech
- Respektovat sníženou potřebu odpočinku po obědě, nabídnout nespací aktivitu, pracovní list apod.
- Respektovat zvláštnosti v chování nadaných dětí

9. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Období mezi druhým a třetím rokem je v životě dítěte velmi důležitým a významným obdobím, ve kterém dochází k intenzivnímu rozvoji řeči, k výraznému osamostatňování a expanznímu rozvoji motorických dovedností, především zdokonalování pohybových aktivit.

Dvouleté děti v MŠ vyžadují zvýšenou pozornost učitelek, některé ještě nejsou plně samostatné a vyžadují dopomoc dospělé osoby. Dítě projevuje touhu po poznání, objevování, manipulaci a experimentaci s předměty.

Při vzdělávání dvouletých dětí je nutno si uvědomit, že primární a nezastupitelnou úlohu zastává rodinná výchova. Úkolem vzdělávání v MŠ je doplňovat rodinnou

výchovu a zajistit dítěti podnětné prostředí k jeho rozvoji a aktivnímu učení. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let:

- Vybavení třídy podnětnými, bezpečnými hračkami a pomůckami
- Znepřístupnit bezpečnost ohrožující předměty v heterogenní třídě
- Nastavit dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek
- Dostatečný prostor pro volný pohyb a hru, možnost průběžného odpočinku
- Hygienické zázemí pro děti – přebalovací podložka v MŠ, rodiče zajistí v případě potřeby pleny, vlčené ubrousky, bryndáčky
- Možnost adaptace na režim v MŠ podle individuální potřeby dítěte
- Vzdělávání realizovat v menších skupinkách či individuálně
- Laskavě důsledný přístup učitele k dítěti, pozitivní přijetí
- Intenzivní spolupráce s rodinou

V tomto období potřebuje dítě poznat svět, ve kterém žije, a potřebuje se v něm zorientovat. Dítě je spokojené při zkoumání okolního světa, který se následně objevuje i v jeho herních činnostech. Dvouleté dítě je jako malý objevitel, malý dobyvatel:

- objevuje prostor a jeho uspořádání,
- objevuje okolí přes svoje smysly,
- objevuje materiály a ovlivňuje tvary,
- objevuje své pohybové možnosti,
- objevuje řeč a svoji schopnost vyjádřit se,
- objevuje sebe sama, ale i druhé lidi, zajímají ho ostatní děti.

Velmi důležité je respektovat individuální rozdíly jednotlivých dětí, nesnažit se nějakým násilným způsobem jejich vývoj akcelarovat. Dvouleté dítě chce být při svém objevování, prozkoumávání a osamostatňování viděno, chváleno a povzbuzováno, což mu dodává nejenom další impulzy k dalšímu poznávání, ale také odvalu k samostatnému řešení vzniklých situací.

10. Autoevaluace

Hodnocení není cílem, ale prostředkem ke hledání optimálních cest vzdělávání dětí. Na základě výsledků se rozhodneme, co budeme měnit.

Oblasti evaluace:

Hodnocení ŠVP – funkčnost, naplňování cílů programu

Hodnocení výchovně vzdělávacího procesu – každodenní prolínání vzdělávacích oblastí, aktivita dětí, prožitkové učení, spontánnost dětí, posun v ILP

Hodnocení integrovaných bloků – co chybělo, k čemu je třeba se vrátit, kolik dětí je nenaplnilo, jsou vhodně připraveny

Hodnocení podmínek vzdělávání – do jaké míry jsou podmínky naplňovány

Hodnocení a sebehodnocení pedagogů – pedagogický styl, cíle a postupy, tvořivost a improvizace

Hodnocení dětí – individuální pokroky

Hodnocení výsledků vzdělávání – kam jsme došli, získané kompetence, vzdělávací cíle.

Nástroje hodnocení:

- Pozorování
- Rozhovory, diskuse, rozbor
- Kontrola pedagogických a provozních pracovníků
- Hospitace a následné rozbor
- Analýza třídní a školní dokumentace
- Analýza vlastní pedagogické a řídicí práce

Časový plán:

Denně – sebereflexe – co se děti naučily (hodnotíme děti), co se dozvěděly (hodnocení výsledků) a čím (hodnocení procesů) se mi podařilo toho dosáhnout (autoevaluace) – odpovědnost – všechny pedagogické pracovnice

Čtvrtletně – evaluace čtyř hlavních témat ŠVP - odpovědnost – všechny pedagogické pracovnice

Pololetně – evaluace tříd – všechny pedagogické pracovnice

Vzdělávací výsledky u jednotlivých dětí zaznamenáváme průběžně. Každé dítě v MŠ logopedické má svůj individuální vzdělávací plán, je průběžně sledován vývoj kresby a posun v jednotlivých oblastech. Pro další období jsou vymezeny úkoly, kterých chceme v jednotlivých oblastech dosáhnout.

V MŠ Krajánek jsou vytvořeny záznamy o dětech a také je sledován vývoj kresby. U integrovaných dětí je také zpracován individuální vzdělávací plán, případně plán pedagogické podpory.

Výsledky – kam jsme došli – hodnotí rodiče, ředitelka, učitelky, zaměstnanci – návrhy změn – výroční zpráva, rozbor hospodaření

Podmínky vzdělávání – hodnotí rodiče, zaměstnanci, učitelky – pozorování, připomínky na poradách, schránky důvěry, rozhovory s rodiči na společných akcích, při každodenní komunikaci.